

Markedsudviklingsartikel første halvår 2023

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	3
1. Kreditinstitutternes indtjening.....	4
Nedskrivninger	7
Egenkapitalens forrentning	9
2. Kreditinstitutternes kapital.....	10
Gearingskravet.....	10
Markedsudstedelser for de danske kreditinstitutter	11
3. Penge- og realkreditinstitutternes kreditgivning.....	13

Sammenfatning

Kreditinstitutterne havde en historisk høj indtjening i første halvår 2023. Det samlede resultat før skat var næsten dobbelt så stort som for første halvår 2022, og større end noget andet halvårsresultat siden årene umiddelbart inden finanskrisen. Det forbedrede resultat skyldes altovervejende en kraftig fremgang i nettorenteindtægterne.

Fremgangen i nettorenteindtægterne kan særligt tilskrives en styrket indlåns marginal. Da pengeinstitutterne har et stort indlånsoverskud, har den forhøjede indlåns marginal gavnnet indtjeningen markant. Det står i kontrast til en længere årrække med negativ indlåns marginal.

Nedskrivninger, herunder modelbaserede nedskrivninger, er aktuelt på et lavt niveau. Ledelsesmæssige skøn er derfor blevet et væsentligt redskab til at foretage retvisende nedskrivninger, især i lyset af den store usikkerhed om risikobilledet. Det er vigtigt, at kreditinstitutterne løbende forholder sig til retningen for den økonomiske udvikling og de aktuelle og underliggende implikationer for kundernes økonomi og tilbagebetalingsevne af de stigende renter, så de nedskriver rettidigt og retvisende.

Kreditinstitutternes kapitalprocent voksede i første halvår 2023. Væksten var drevet af både mere kapital hos institutterne og lavere risikovægtede eksponeringer. Overdækningen til kapitalkravene faldt sammenlignet med første halvår 2022, hvilket skyldes, at den kontracykliske kapitalbuffer blev fuldt indfaset i løbet af foråret 2023.

Der er en betydelig usikkerhed og risiko for et forestående økonomisk tilbageslag. Forsat inflation, højere renter, krig og geopolitiske spændinger bidrager til denne usikkerhed. I det lys er det hensigtsmæssigt, at kreditinstitutterne udnytter perioder med høj indtjening til at styrke deres kapitalposition for bedre at kunne modstå en situation med større nedskrivninger på deres kreditgivning.

Pengeinstitutternes samlede udlån og garantier faldt sammenlignet med første halvår 2022. Faldet kan bl.a. henføres til filialaktiviteter i Sverige og Norge efter indregning af valutakursudvikling, hvor en styrket dansk kronekurs overfor svenske og norske kroner har reduceret udlånet målt i danske kroner. Pengeinstitutternes udlån til erhvervskunder er dog steget. Det er især lån til industri og råstofindvinding, som driver udviklingen.

Markedsværdien af realkreditinstitutternes udlån faldt svagt. Fastforrentede realkreditlån (med og uden afdrag) er ikke længere den mest udbredte låntype blandt låntagere, da andelen faldt i perioden. Faldet skyldes primært kursfald på gælden med fast rente og konverteringer fra fastforrentede til variabelt forrentede lån. Både rentetilpasningslån uden afdrag og lån med pengemarkedsbaseret rente uden afdrag udgjorde en stigende andel af realkreditudlånet.

Udlån til ejerboliger med mulighed for op til 30 års afdragsfrihed har igennem længere tid været i stor vækst. Dog faldt nyudlån med lang afdragsfrihed fra første halvår 2022 til første halvår 2023.

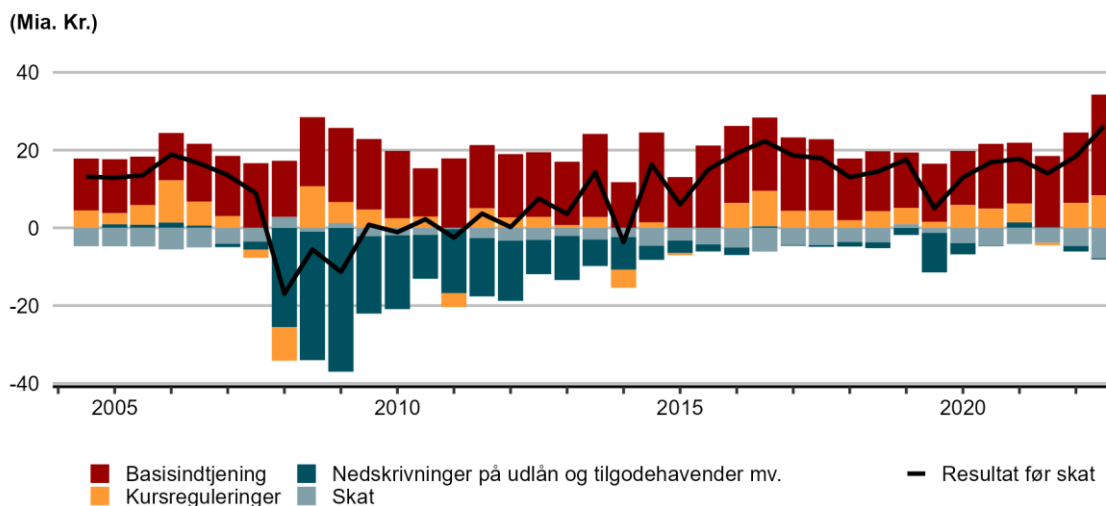
1. Kreditinstitutternes indtjening

De danske kreditinstitutter fik i første halvår 2023 et samlet resultat før skat på 34,4 mia. kr., hvilket er det bedste halvårsresultat for sektoren siden 2005, jf. figur 1. Halvårsresultatet er 16,5 mia. kr. højere end for første halvår af 2022 – og dermed tæt på fordoblet.

Det markant bedre resultat kan særligt tilskrives en styrket basisindtjening på 25,9 mia. kr., som dermed ligger på det højeste niveau siden årene inden finanskrisen. I perioden 2013-2022 lød den gennemsnitlige basisindtjening for kreditinstitutterne til sammenligning på 17,1 mia. kr. pr. halvår.

Samtidigt havde kreditinstitutterne i perioden en indtjening på 8,3 mia. kr. på kursreguleringer (netto kursgevinst), hvilket også er pænt set i en historisk kontekst. Kreditinstitutternes samlede nedskrivninger var på 0,3 mia. kr. og udgjorde netto kun en mindre udgift.

Figur 1: Kreditinstitutternes resultat, halvår 2005-2023

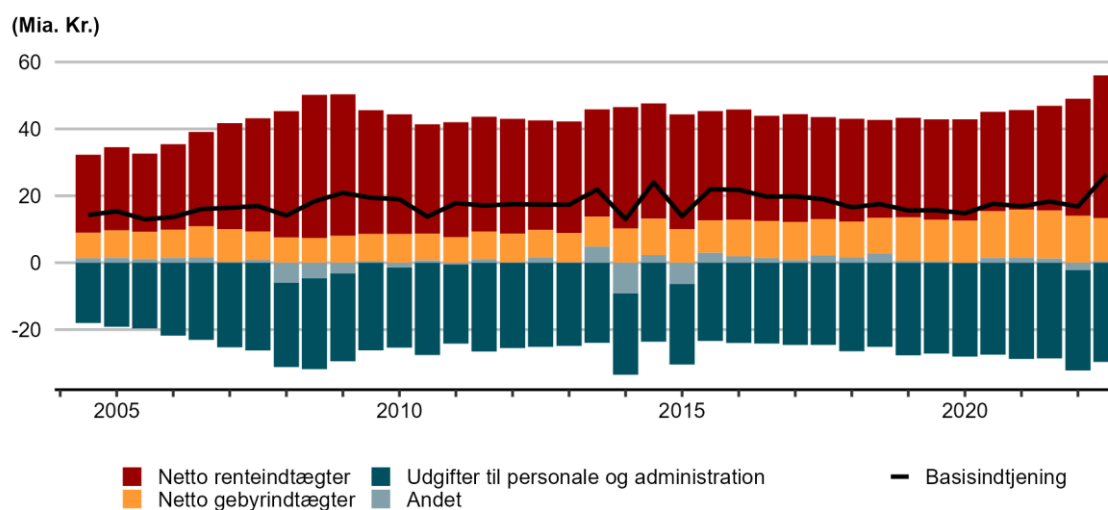
Note: Basisindtjening består af nettorent- og gebyrindtægter, udgifter til personale og administration, af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver og andre driftsindtægter og -udgifter. Dette er et udtryk for kreditinstitutternes kerneforretning. Overgangen til IFRS 9 primo 2018 har betydet højere nedskrivninger. Der er korrigeret for Danske Banks hvidvaskbøde, der påvirker resultatet for andet halvår 2022. Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder fremgår ikke af figuren.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Fremgangen i kreditinstitutternes basisindtjening var drevet af en stor stigning i nettorentindtægter, som endte på 42,7 mia. kr., hvilket er 11,4 mia. kr. højere end i første halvår 2022, jf. figur 2. Nettorentindtægterne var på det højeste niveau siden første halvår 2009, hvor kreditinstitutterne også havde nettorentindtægter for 42,7 mia. kr. Dengang var det særligt udlånsmarginalen, der gav den gode topilinje.

Nettogebyrindtægterne var på 12,9 mia. kr. Det er 1,5 mia. kr. mindre end i samme periode året før. Udgifter til personale og administration voksede fra 28,6 til 29,7 mia. kr. mellem første halvår 2022 og første halvår 2023.

Figur 2: Kreditinstitutternes basisindtjening, halvår 2005-2023

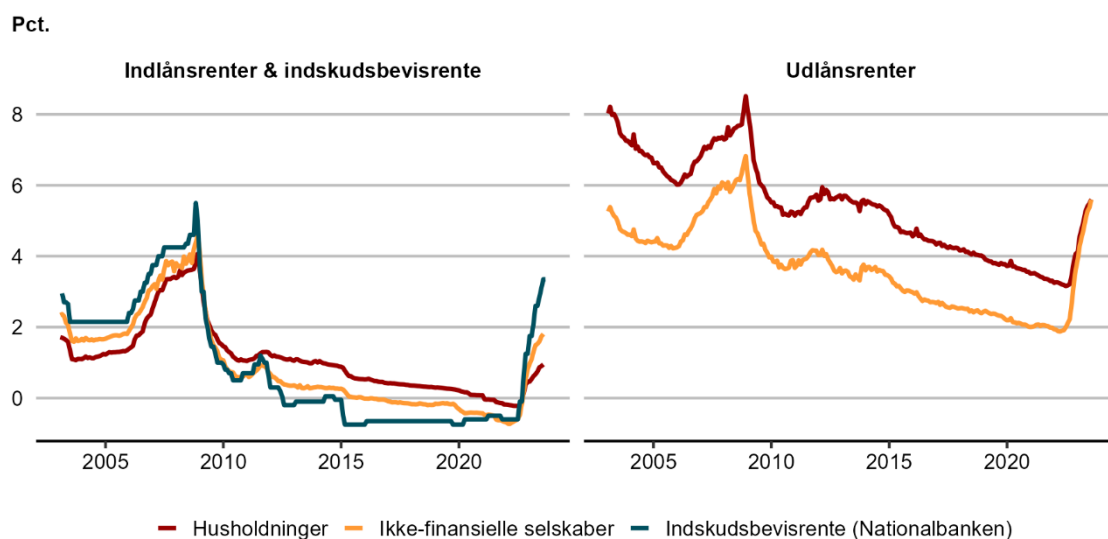

Note: Kategorien "Andet" dækker over andre driftsindtægter, andre driftsudgifter og af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Der er korrigeret for Danske Banks hvidvaskbøde, der påvirker basisindtjeningen for andet halvår 2022.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

De styrkede nettorenteindtægter skyldtes altovervejende renteudviklingen det seneste halvandet år, hvor både pengeinstitutternes indlåns- og udlånsrenter samt de pengepolitiske renter steg markant, jf. figur 3. Pengeinstitutternes udlånsrenter voksede mindre end indskudsbevisrenten. Udlånsmarginalen er derfor faldet, jf. figur 4. Det mest udslagsgivende for de forstærkede nettorenteindtægter er dog, at indskudsbevisrenten voksede mere end de gennemsnitlige indlånsrenter.

Figur 3: Renteudviklingen

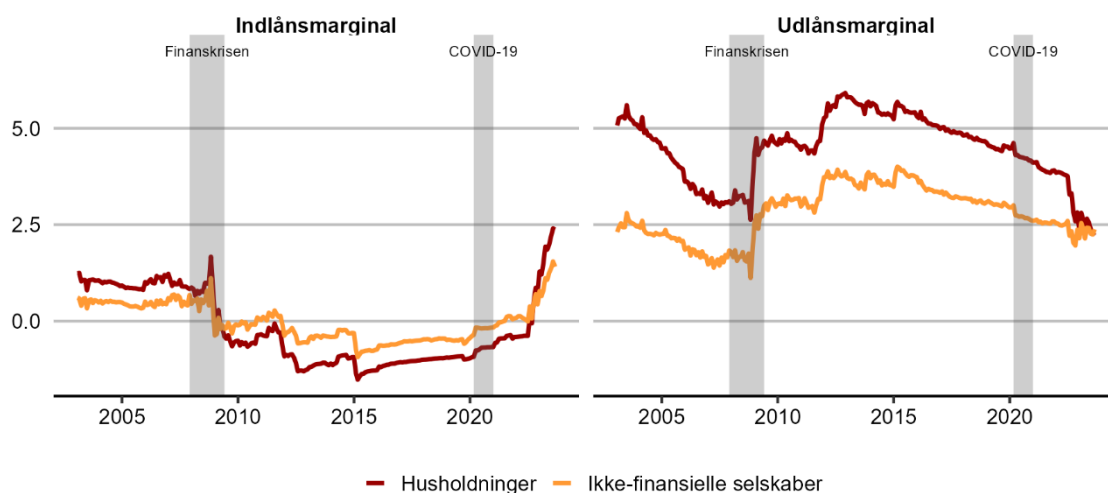
Note: Figuren viser pengeinstitutternes gennemsnitlige indlåns- og udlånsrenter på alle udestående forretninger samt indskudsbevisrenten i Nationalbanken. Seneste observation er ultimo juli 2023.

Kilde: Nationalbanken.

Indlånsmarginale (forskellen mellem indskudsbevisrenten og den gennemsnitlige indlånsrente) voksede dermed til 1,4 pct. og 2,2 pct. for hhv. ikkefinansielle selskaber og husholdninger pr. ultimo juni 2023. Pengeinstitutterne sikrer sig på den måde et betydeligt bedre afkast på deres indlånsoverskud.

Figur 4: Rentemarginaler

Procentpoint

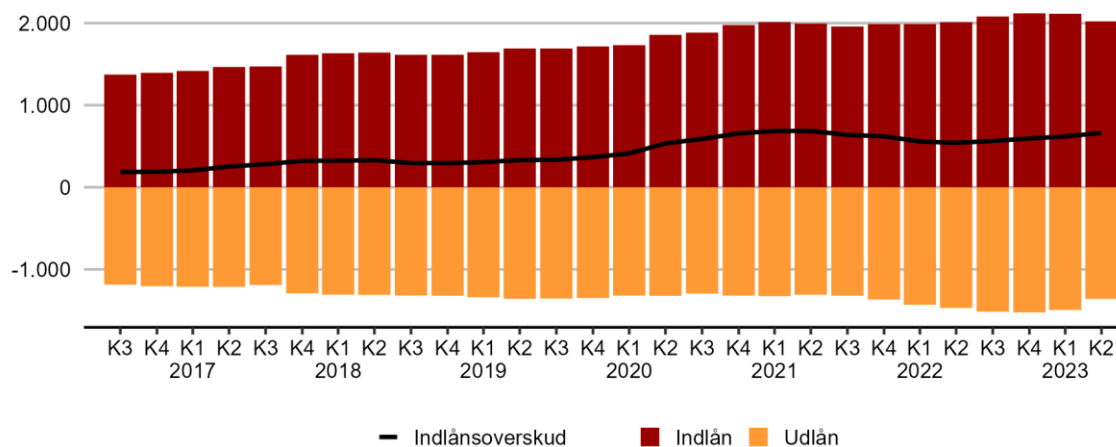
Note: Indlånsmarginale er forskellen mellem indskudsbevisrenten og den gennemsnitlige indlånsrente. Udlånsmarginale er forskellen mellem den gennemsnitlige udlånsrente og indskudsbevisrenten. Seneste observation er ultimo juli 2023.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

Pengeinstitutternes samlede indlånsoverskud udgjorde 662 mia. kr. ultimo juni 2023, jf. figur 5. Indlånsoverskuddet steg igen det seneste år og er næsten tilbage på niveauet inden COVID-19-krisen.

Figur 5: Indlånsoverskuddet i pengeinstitutterne

(Mia. Kr.)

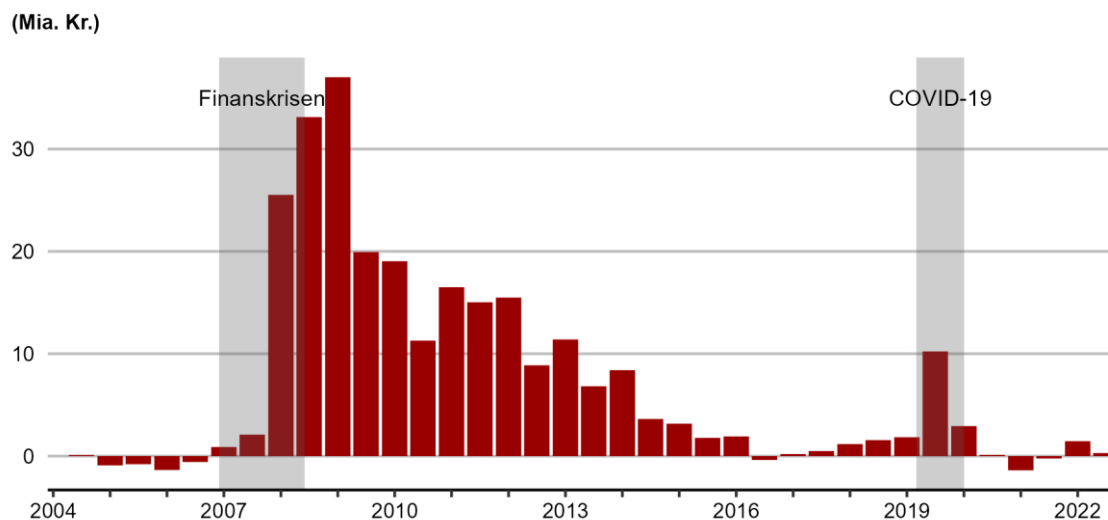
Note: Indlånsoverskuddet er defineret som forskellen mellem det samlede indlån og udlån i pengeinstitutterne. Både indlån og udlån er opgjort ekskl. repoforretninger.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Nedskrivninger

Kreditinstitutternes nedskrivninger (netto) har ligget på et meget lavt niveau siden første halvår 2020, hvor usikkerheden som følge af COVID-19-krisen betød, at institutterne tog nedskrivninger, primært via ledelsesmæssige skøn, for ca. 10 mia. kr., jf. figur 6.

Figur 6: Driftsførte nedskrivninger hos kreditinstitutterne, halvår 2005-2023

Note: Nedskrivningerne er opgjort pr. halvår. Overgangen til IFRS 9 primo 2018 kan have betydet højere nedskrivninger.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

I 2018 blev de gældende regnskabsregler, IFRS 9, indført. En primær årsag til indførelsen af IFRS 9 var, at kreditinstitutter skulle tage nedskrivninger på udlån med forhøjet kreditrisiko på et tidligere tidspunkt.

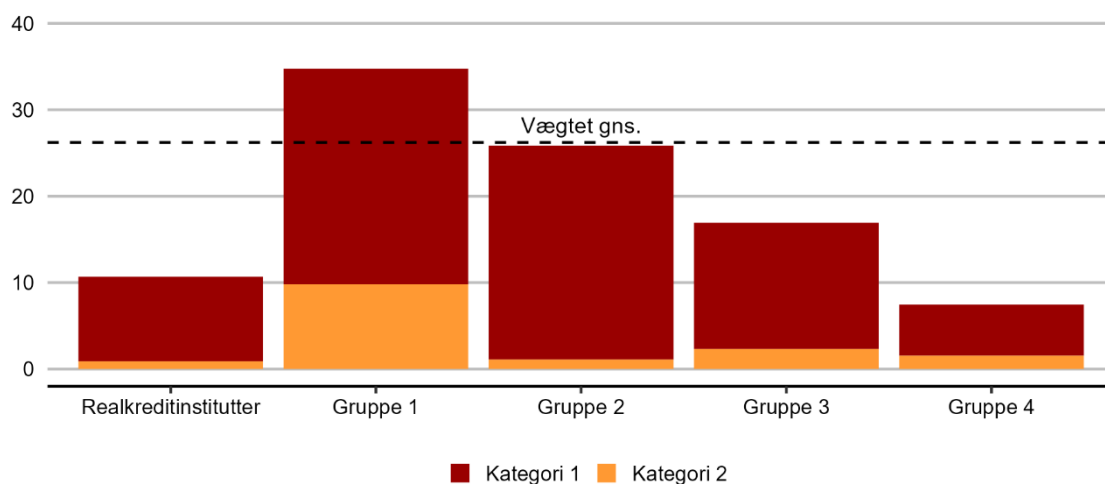
Det er uhensigtsmæssigt, at kreditinstitutter først foretager nedskrivninger, når lånet misligholdes. I en situation med stor uro i det finansielle system, som man bl.a. så det i finanskrisen 2007-2009, vil rettidige og retvisende nedskrivninger medvirke til, at kreditinstitutterne er bedre forberedt til at modstå de kredittab, der måtte komme. Samtidig vil det virke *procyklisk* først at tage nedskrivningerne efter, at krisen rammer og meget af udlånet misligholdes. Det hæmmer incitament til nyudlån og risikerer at svække økonomien yderligere via en kreditlemme. Kreditinstitutterne skal derfor løbende være opmærksomme på udlån, der er i risiko for misligholdelse, og foretage nedskrivningerne på et tidligere tidspunkt. Store nedskrivninger kommer typisk i dårlige tider. Derfor er det vigtigt, at kreditinstitutterne rettidigt har styrket deres kapitalgrundlag, inden krisen rammer, og derved er i stand til at absorbere de større nedskrivninger.

Et studie af udlån i Europa fra den Europæiske Centralbank viser, at indførelsen af IFRS 9 har forøget ex ante nedskrivninger, der foretages, inden lånet misligholdes¹. Størstedelen af nedskrivningerne bogføres dog stadig først, når lånet misligholdes eller kort tid derefter. En del af forklaringen er, at banker har svært ved at identificere betydelige stigninger i kreditrisiko og derved ikke får rykket tilstrækkeligt mange af deres udlån fra stadie 1 til stadie 2, hvor kravet til nedskrivninger er større².

Den store usikkerhed om risikobilledet – og retningen for den økonomiske udvikling og de underliggende implikationer for kundernes økonomi og tilbagebetalingsevne pga. de stigende renter – har betydet, at ledelsesmæssige skøn i nedskrivninger fylder mere i kreditinstitutternes samlede nedskrivninger. Ledelsesmæssige skøn udgjorde ved udgangen af første halvår 2023 26 pct. af akkumulerede nedskrivninger i kreditinstitutterne, jf. figur 7. Særligt hos de større kreditinstitutter (gruppe 1 og 2) udgjorde de ledelsesmæssige skøn en stor andel af samlede nedskrivninger. Bemærk særligt, at de ledelsesmæssige skøn, der skal tage højde for fejl i data, processer mv. (type 2), udgjorde en meget beskedent andel af de ledelsesmæssige skøn blandt de mindre og mellemstore pengeinstitutter og realkreditinstitutterne. Det er vigtigt, at kreditinstitutterne er opmærksomme på at foretage nedskrivninger rettidigt og retvisende, og at der bliver taget højde for svagheder i modelset-up og data.

Figur 7: Ledelsesmæssige skøn, første halvår 2023

Pct. af akkumulerede nedskrivninger

Note: 'Gruppe 1' indeholder kun pengeinstitutter i gruppe 1. Kategori 1 af ledelsesmæssige skøn vedrører forventede tab, der er vanskelige at opgøre på grund af en omskiftelig verden, mens kategori 2 vedrører fejl og mangler i opgørelsen af forventede tab.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

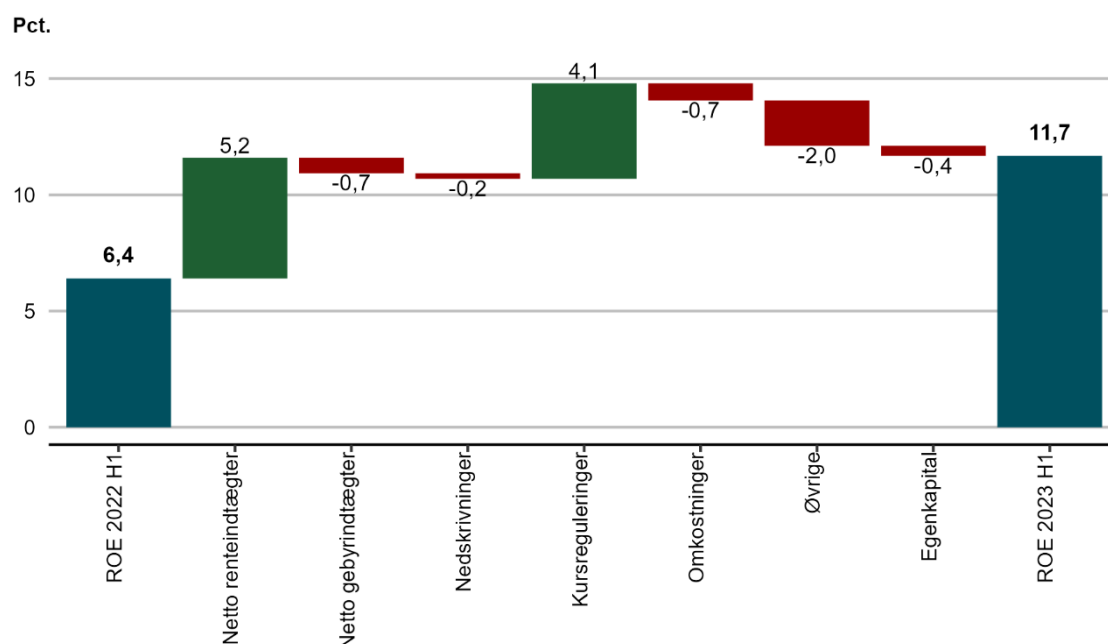
¹ Behn M. og Couaillier C. (2023): *Same same but different: credit risk provisioning under IFRS 9*. European Central Bank working paper series nr. 2841.

² Udlån i stadie 1 skal nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab, hvis den tabsgivende hændelse sker inden for 12 måneder. Udlån i stadie 2 og 3 skal nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i udlånets levetid.

Egenkapitalens forrentning

Kreditinstitutterne havde en forrentning af egenkapitalen på 11,7 pct. efter skat, hvilket er 5,4 procentpoint højere end i første halvår af 2022, jf. figur 8. Nettorenteindtægter bidrog isoleret til en stigning på 5,2 procentpoint. Derudover trak indtjening fra kursreguleringen egenkapitalforrentningen op med 4,1 procentpoint. Det skyldes, at der var netto kurstab på posten i første halvår af 2022 og betydelige kursgevinster på kreditinstitutternes obligationsbeholdninger i første halvår 2023. Omvendt trak særligt et lavere resultat på netto gebyrindtægter, forøgede omkostninger til bl.a. personale og administration samt højere skattebetalinger forrentningen af egenkapitalen ned.

Figur 8: Drivkræfter i ændringer af egenkapitalens forrentning, første halvår 2022-2023

Note: Figuren viser de faktorer, der påvirkede egenkapitalens forrentning (ROE) efter skat fra første halvår 2022 til første halvår 2023. Grønne søjler illustrerer positive bidrag, mens røde illustrerer faktorer, der bidrog til at forværrer egenkapitalens forrentning. "Omkostninger" indeholder udgifter til personale og administration, af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver og andre driftsudgifter. "Øvrige" indeholder skat, andre driftsindtægter, resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder, resultat af aktiver under afvikling og udbytte af aktier. Egenkapitalens forrentning baseres på halvårsresultater, men omregnes til et mål for året.

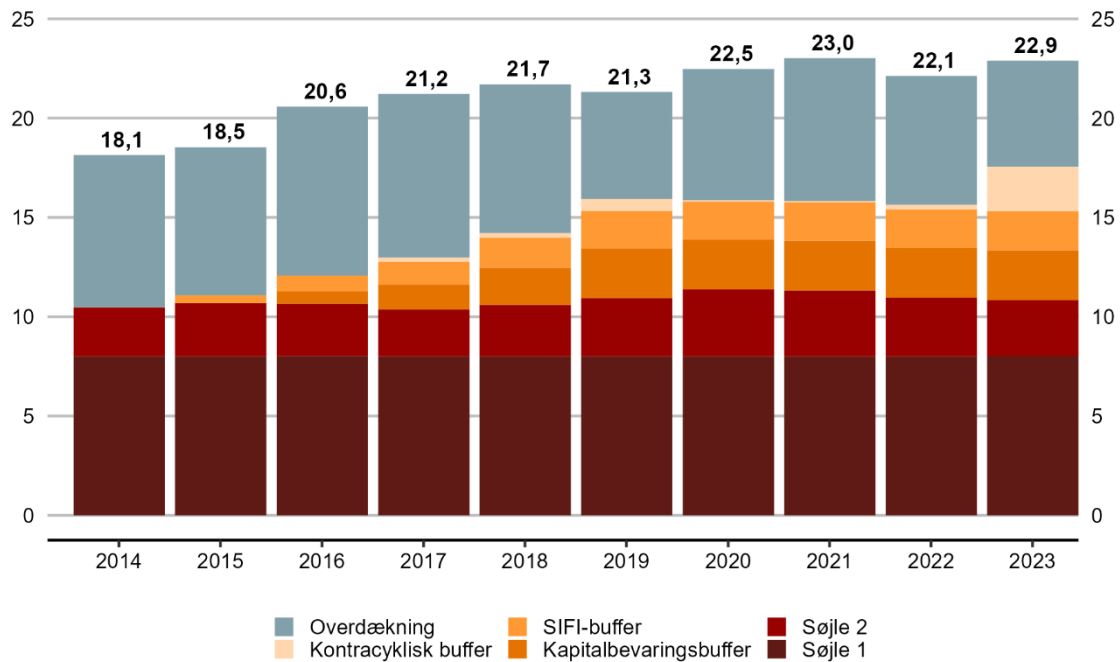
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

2. Kreditinstitutternes kapital

Kreditinstitutternes samlede kapitalprocent voksede fra 22,1 pct. ved udgangen af første halvår af 2022 til 22,9 pct. efter første halvår af 2023, jf. figur 9. Stigningen kan henføres til, at institutternes samlede kapital steg med knap 10 mia. kr., og at deres samlede risikovægtede eksponeringer (REA) faldt med 27 mia. kr.

Figur 9: Kreditinstitutternes kapitalkrav, første halvår

Kapital (Pct. af REA)

Note: Overdækningen omfatter institutternes overdækning af egentlig kernekapital (CET1) samt supplerende og hybrid kernekapital (AT1 og T2). Det individuelle solvensbehov består af 8 pct. søjle 1-krav og et institutspecifikt søjle 2-krav. Alle tal er i pct. af de risikovægtede eksponeringer (REA). Den kontracykliske buffer kan godt være marginalt positiv i perioder, hvor bufferen er sat til 0 pct. i Danmark, da kreditinstitutternes norske eksponeringer kan være underlagt et kontracyklisk bufferkrav.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

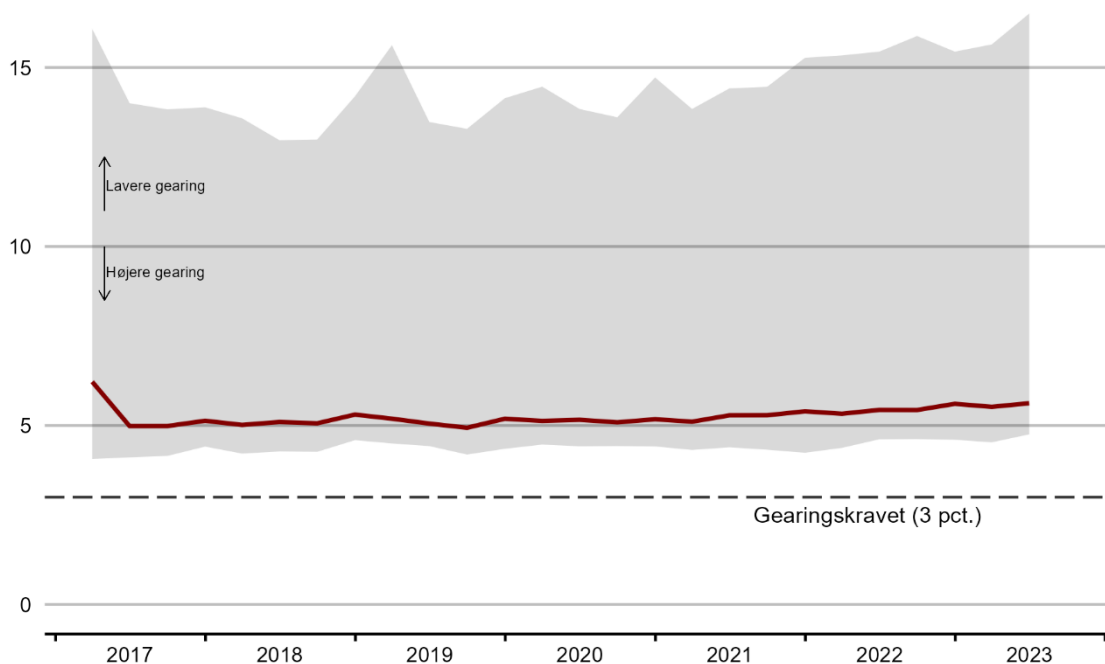
Kapitaloverdækningen til de regulatoriske krav (kapital- og bufferkrav) faldt med 1,3 procentpoint til 5,3 pct. Overdækningen er dermed på det laveste niveau de seneste ti år. Det skyldes dog altovervejende, at den kontracykliske buffer pr. 31. marts 2023 var fuldt indfaset på 2,5 pct.

Gearingskravet

I første halvår var den samlede gearingsgrad for kreditinstitutterne 5,6 pct., jf. figur 10. Siden 2021 har der været en stigning i den gennemsnitlige gearingsgrad fra 5,1 pct. til 5,6 pct., men overordnet er niveauet forholdsvis konstant. Udviklingen illustrerer dog, at institutterne generelt har reduceret deres gearing de seneste år. Det anskueliggøres også af, at både den nedre (5 pct. percentil) og øvre (95 pct. percentil) ende af spredningen er steget de seneste år. Der er ingen kreditinstitutter, der per juni 2023 brød med gearingskravet på 3 pct.

Figur 10: Kreditinstitutternes samlede gearing og spredning

Gearingsgrad (Pct.)

Note: Figuren viser kreditinstitutternes samlede gearingsgrad (røde linje) og spredningen udmålt i 0- og 95-percentilerne (grå område). Nicheinstitutter og institutter, som er yngre end 3 år, er taget ud af opgørelsen. Den stiplede linje illustrerer gearingskravet på 3 pct.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Markedsudstedelser for de danske kreditinstitutter

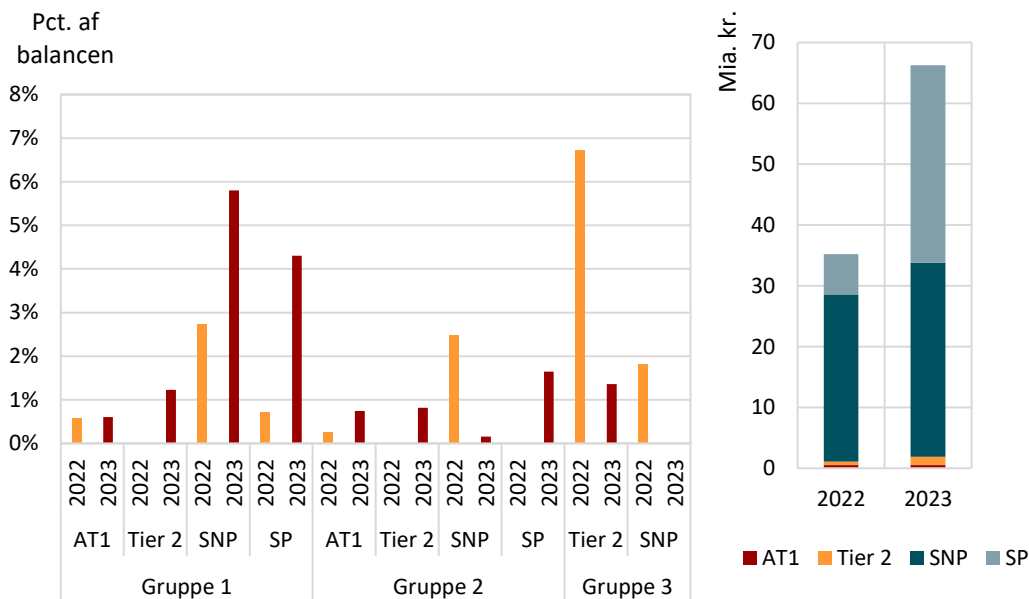
Kapital- og gældsmarkederne var i første halvår påvirket af Silicon Valley Bank-krakket og situationen i andre amerikanske banker samt krisehåndteringen af Credit Suisse. I den forbindelse blev Credit Suisses AT1-instrumenter nedskrevet, selvom der ikke skete fuld nedskrivning af CET1-kapitalen. Det medførte en forholdsvis kortvarig lukning af markedet for AT1-instrumenter i Europa. Det danske marked for AT1-instrumenter åbnede i slutningen af maj 2023, mens euro-markedet for AT1 åbnede i juni. I en kort periode var kapital- og gældsmarkederne karakteriseret ved spændviddelser, men ultimo september var markederne nogenlunde tilbage på samme niveau som før Silicon Valley Bank-krakket.

Perioderne med lukkede eller vanskelige markeder for kapital- og gældsudstedelser har givet anledning til spekulationer om, hvorvidt institutter modsat markedsnormen kunne finde på at undlade at udnytte call-optioner på deres AT1-udstedelser, hvis det blev for dyrt at erstatte med nyudstedelser. På nuværende tidspunkt har alle de store kreditinstitutter dog brugt deres call-optioner. Sammenlignet med kapitalmarkedet var udstedelsesaktiviteten på gældsmarkedet hurtigt tilbage på et normalt niveau efter Credit Suisse-krakket³.

³ Kreditinstitutterne kan opbygge egentlig kernekapital (CET1) ved at tilbageholde overskud eller ved at udstede nye aktier på kapitalmarkederne, mens de kan opbygge hybrid kernekapital (AT1) ved at udstede obligationer på kapitalmarkederne. Hybrid kernekapital er et gældsinstrument, som regulatorisk behandles som et kapitalinstrument.

Institutternes samlede kapital- og gældsudstedelser nåede ca. 66 mia. kr. i første halvår 2023, jf. figur 11. Det dækker over opbygning af seniorgæld (foranstillet og ikkeforanstillet seniorgæld – hhv. SP og SNP) og i mindre omfang udstedelse af kapitalinstrumenter for omkring 1,9 mia. kr. Det er en markant stigning fra niveauet på institutternes samlede kapital- og gældsudstedelser i første halvår 2022 på ca. 35 mia. kr. Stigningen dækker primært over et betydeligt højere udstedelsesniveau af almindelig seniorgæld.

Figur 11: Kreditinstitutternes nye kapital- og gældsudstedelser, pct. af balancen

Note: Figuren sammenligner første halvår 2022 med første halvår 2023.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet og egne beregninger.

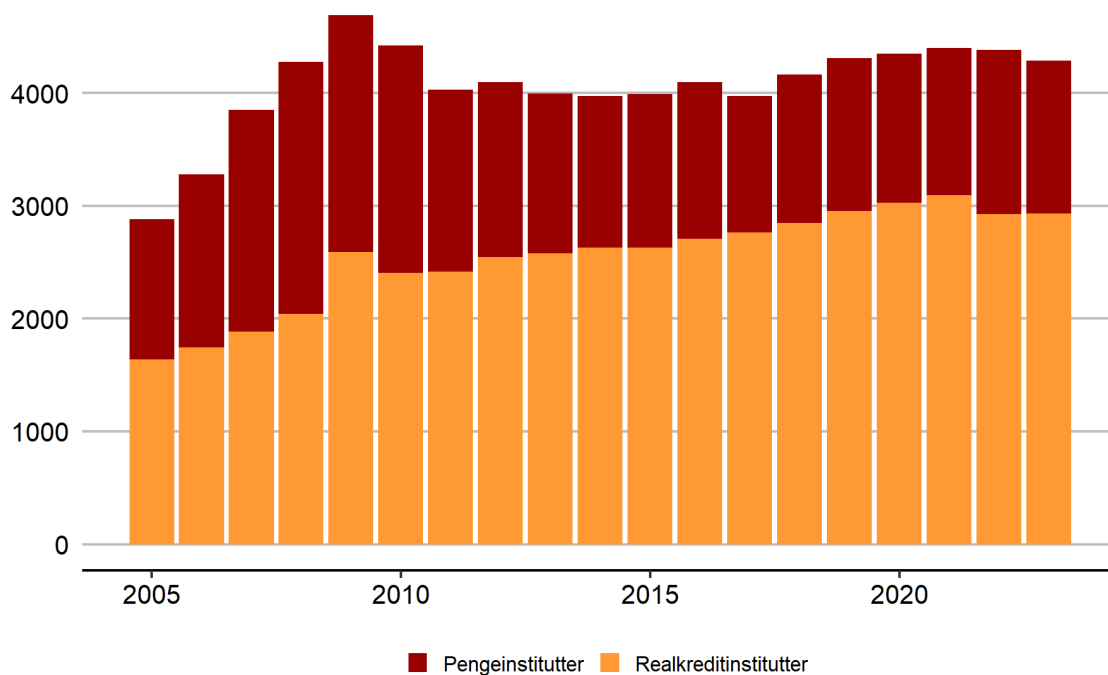
3. Penge- og realkreditinstitutternes kreditgivning

De danske kreditinstitutters udlån og garantier beløb sig til 4.449 mia. kr. ved udgangen af juni 2023. Det er 117 mia. kr., eller 2,5 pct., mindre end samme periode året før. Faldet kan hovedsageligt henføres til udviklingen i pengeinstitutternes udlån. Pengeinstitutternes samlede udlån og garantier lå i perioden på 1.359 mia. kr. Det er 96 mia. kr. lavere end første halvår året før, hvor de samlede udlån og garantier var 1.455 mia. kr., jf. figur 12. Faldet kan bl.a. henføres til filialaktiviteter i Sverige og Norge efter indregning af valutakursudviklingen for både den svenske og norske krone, hvor en styrket dansk kronkurs overfor svenske og norske kroner har reduceret udlånet målt i danske kroner.

Markedsværdien af realkreditinstitutternes udlån faldt svagt fra 2.926 mia. kr. i første halvår 2022 til 2.920 mia. kr. i første halvår 2023. Faldet skal ses i lyset af det kursfald, som de stigende renter har bevirket på obligationer bag de fastforrentede udlån.

Figur 12: Udviklingen i udlån for penge- og realkreditinstitutter

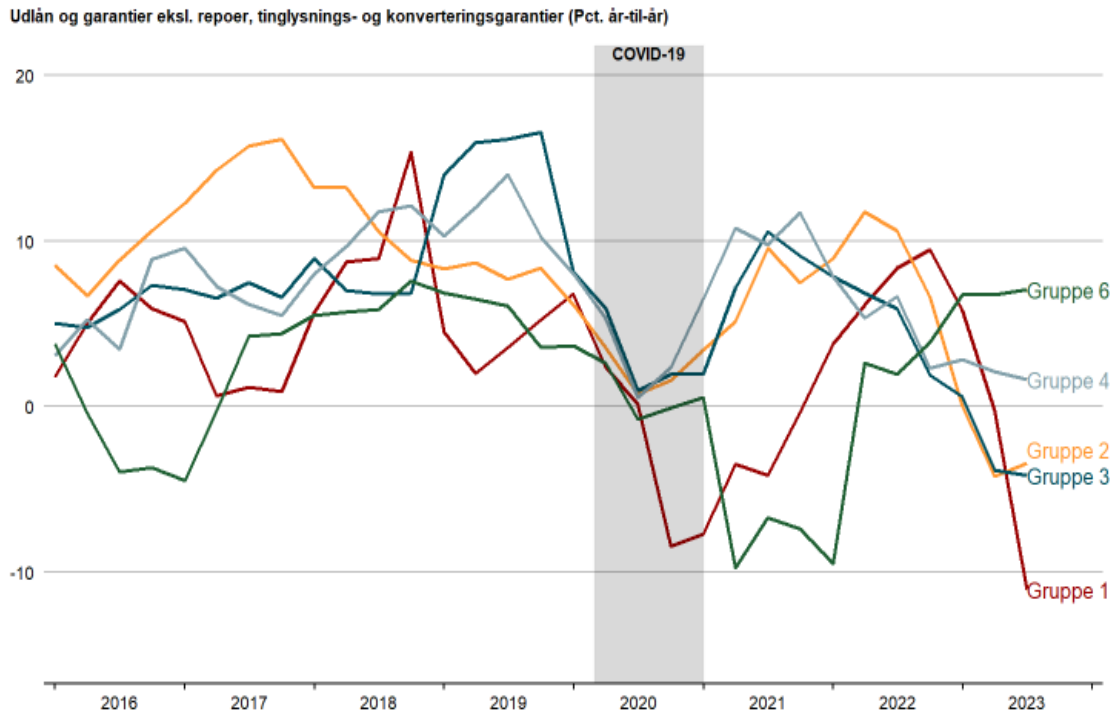
Mia. kr.

Note: Væksten er beregnet fra udlån og garantier ekskl. repoer, tinglysnings- og konverteringsgarantier.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Faldet i pengeinstitutternes udlån kan i høj grad tilskrives udviklingen i gruppe 1-institutternes udlånsvolumen, jf. figur 13. Fra første halvår 2022 til første halvår 2023 faldt udlån og garantier ekskl. repoer med 10,2 pct. i gruppe 1, mens den i gruppe 2 og 3 faldt med hhv. 3,4 og 4,2 pct. I gruppe 4 og 6 var der derimod stigninger på hhv. 1,6 og 7,0 pct.

Figur 13: Udviklingen i væksten i pengeinstitutternes udlån og garantier fordelt på grupper

Note: Væksten er beregnet fra udlån og garantier ekskl. repoer, tinglysnings- og konverteringsgarantier.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

På trods af nedgang i pengeinstitutternes samlede udlån steg pengeinstitutternes udlån til deres erhvervs-kunder med 30 mia. kr. fra første halvår 2022 til første halvår 2023, svarende til en stigning på 3 pct. Heraf kan ca. halvdelen af stigningen tilskrives industri og råstofindvinding, som steg med 16 mia. kr., jf. tabel 1. De samlede udlån og garantier til handelsbranchen faldt med ca. 2 mia. kr., svarende til et fald på 2 pct. Branchen Fast ejendom steg med 6 mia. kr. og er fortsat den branche, som pengeinstitutterne er mest eksponeret imod.

Tabel 1: Pengeinstitutternes udlån og garantier til erhverv, mia. kr.

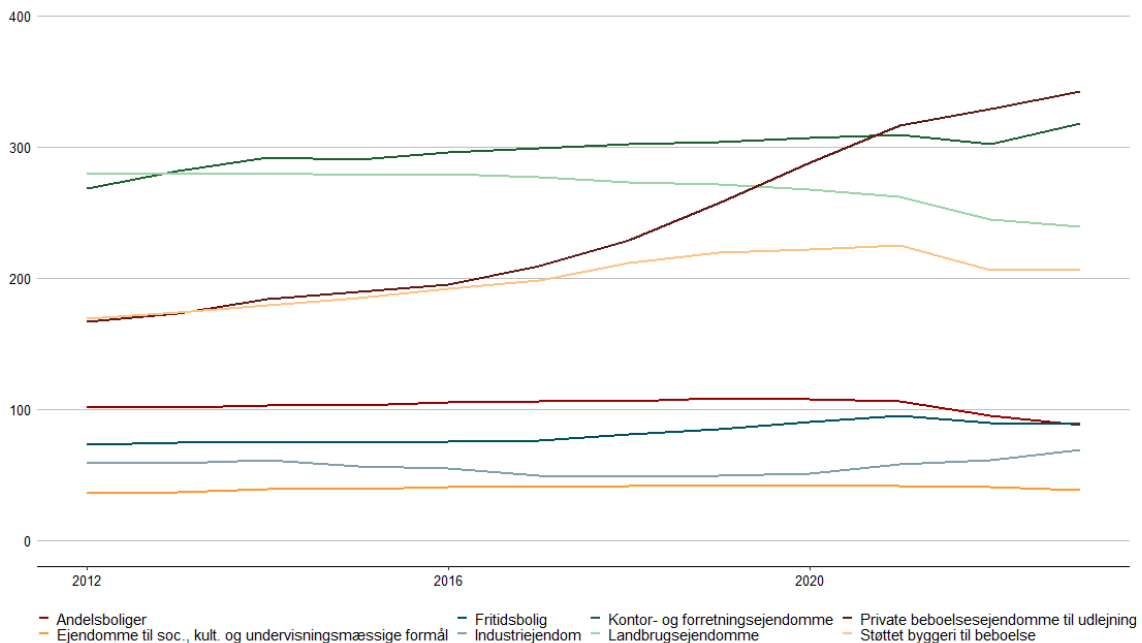
	2022	2023	Vækst, mia.kr.	Vækst, pct.
Bygge og anlæg	44	43	-1	-1,3
Energiforsyning	64	61	-3	-4,6
Fast ejendom	247	253	6	2,4
Handel	130	128	-2	-1,7
Industri og råstofindvinding	175	191	16	8,9
Information og kommunikation	27	28	1	3,9
Landbrug, jagt og skovbrug og fiskeri	77	77	-1	-0,9
Transport, hoteller og restauranter	59	56	-3	-5,1
Øvrige erhverv	97	111	14	14,3
i alt, erhverv	947	977	30	3,1

Note: Udlån og garantier til erhverv. Branchen Finansiering- og forsikring fremgår ikke af tabellen.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Realkreditinstitutternes udlån steg for beboelsesejendomme til udlejning (boligudlejnings-ejendomme), industriejendomme, kontor- og forretningsejendomme fra første halvår 2022 til første halvår 2023. Den højeste vækst var for industriejendomme, hvor realkreditudlånet steg 12,6 pct., efterfulgt af kontor- og forretningsejendomme, som steg med 5,1 pct. Realkreditudlånet til ejerboliger faldt fra 1.565 mia. kr. til 1.536 mia. kr. fra første halvår 2022, svarende til et fald på 1,8 pct. I samme periode faldt realkreditudlånet til fritidsboliger og andelsboligforeninger med hhv. 1,1 pct. og 7,3 pct., jf. figur 14.

Figur 14: Udlån fordelt på ejendoms-kategorier

(mia.kr.)

Note: Udlån opgøres som realkreditinstitutternes udlån før nedskrivninger opgjort til dagsværdi ultimo perioden. Indeks-lån indgår ikke.

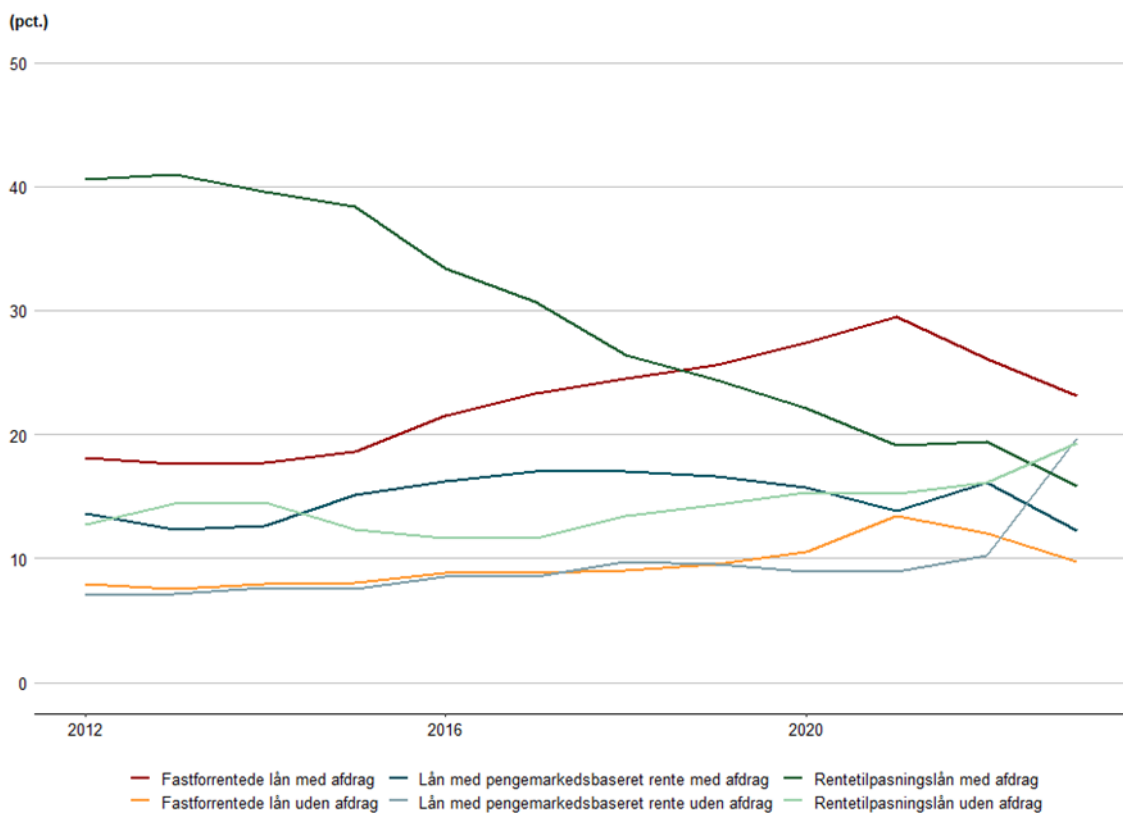
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Lån med fast rente og afdrag beløb sig til 666 mia. kr. Det er et betydeligt fald på 11 pct. siden udgangen af første halvår 2022, hvor lån med fast rente og afdrag udgjorde 750 mia.

kr. Faldet skyldes konverteringer fra fastforrentede lån til variabelt forrentede lån og kursudviklingen på lange realkreditobligationer, da rentestigninger medfører kursfald på obligationerne bag de fastforrentede lån.

Andelen af fastforrentede lån (med og uden afdrag) faldt fra 38 pct. til 33 pct. fra første halvår 2022, jf. figur 15. Rentetilpasningslån uden afdrag steg med 92 mia. kr. og udgør nu 19 pct. af det samlede realkreditudlån. Andelen af lån med pengemarkedsbaseret rente uden afdrag steg fra 10 pct. i første halvår 2022 til 20 pct. Lån med pengemarkedsbaseret rente med afdrag faldt fra 16 pct. til 12 pct. i samme periode. Kunderne blev dermed samlet set væsentligt mere rentefølsomme.

Figur 15: Udvikling i sammensætningen af realkreditudlånet

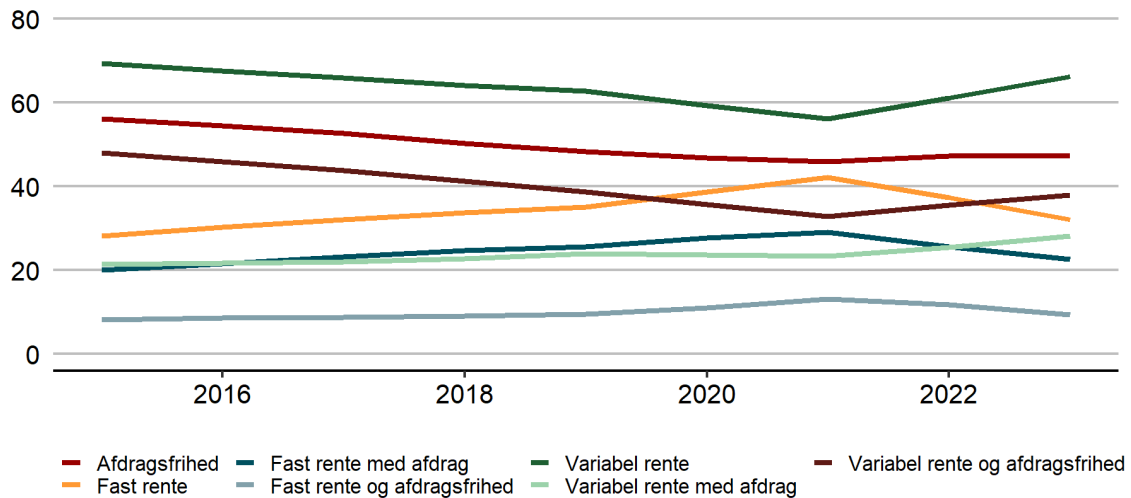
Note: Udlånsfordelingen er i pct. af samlede realkreditudlån. Realkreditudlån med afdragsfrihed indeholder både realkreditudlån med afdragsfrihed, hvor afdragsfriheden er aktuelt udnyttet, og realkreditudlån med afdragsfrihed, hvor afdragsfriheden ikke er aktuelt udnyttet. Indeksloan indgår ikke.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

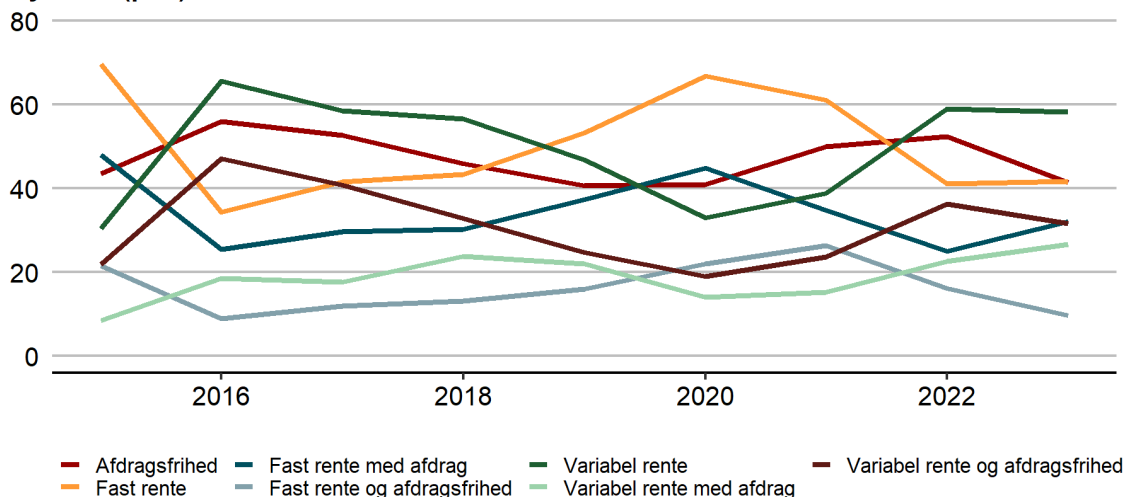
Udviklingen i låntyper har resulteret i en ændret sammensætning af udlånet. Hvor vi for nogle år siden så forholdet 50/50 mellem lån med variabel rente og fast rente, ses nu en udlåns-sammensætning i forholdet 60/40, jf. figur 16.

Figur 16: Udviklingen i låntyper

Samlet udlån (pct.)

Nyudlån (pct.)

Note: Samlet udlån opgøres før nedskrivninger og til dagsværdi. Ved nyudlån forstås nye lån og udvidelser af eksisterende lån (som ikke skyldes konverteringsomkostninger mv.), som instituttet har udbetalt i perioden. De opgøres til dagsværdi på udbetalingstidspunktet. Med afdragsfrihed menes kundens aftalemæssige ret (i pantebrevets vilkår), som gælder på opgørelsestidspunktet, til at undlade at afdrage i en vis periode.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

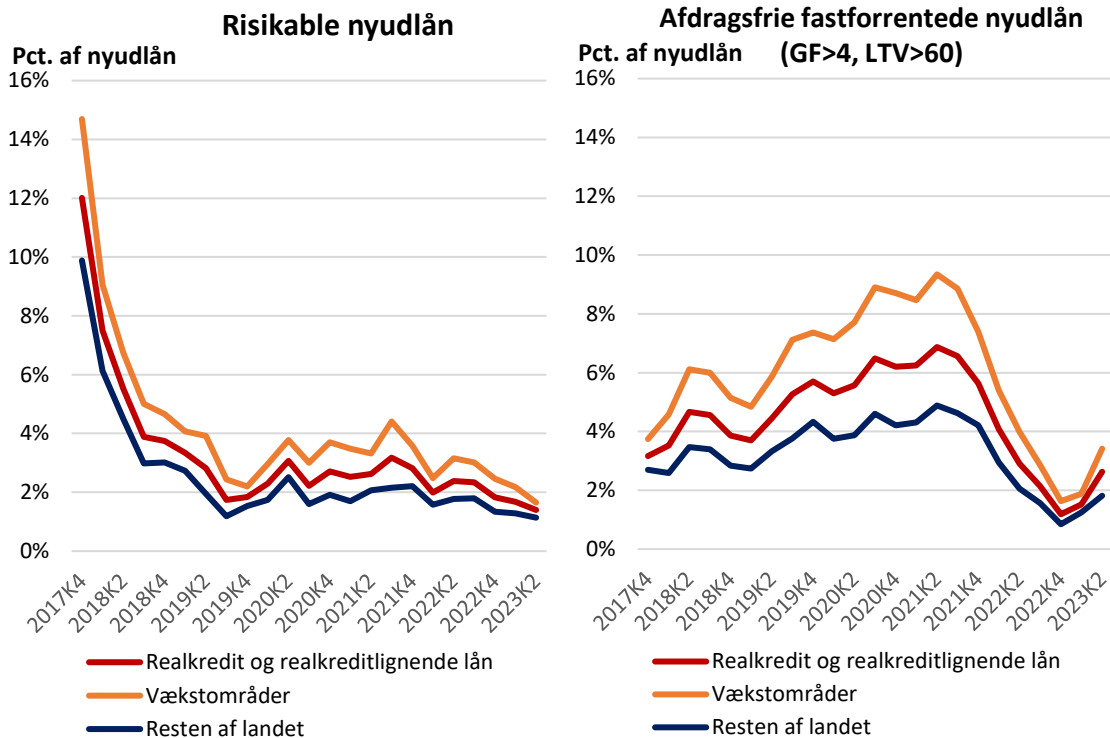
De seneste to års renteutvikling har givet boligejere med fast rente en kursgevinst, der har været med til at øge deres nettoformue. Kreditinstitutterne bør være særligt opmærksomme på, at kundernes risikoprofil kan ændres betydeligt for de boligejere, der har valgt at konvertere fra fast til variabel rente. En kortsigtet kursgevinst kan hurtigt forsvinde, hvis renterne fortsætter med at stige. Det er særligt risikabelt, hvis gælden øges i forbindelse med omlægningen.

Andelen af risikable realkredit- og realkreditlignede nyudlån⁴ faldt fra 2,4 pct. i første halvår 2022 til 1,4 pct. i første halvår 2023, jf. figur 17 (venstre). Andelen af afdragsfrie lån med fast

⁴ Følgende lån anses som risikable: 1) Lån med variabel rente med kortere rentebinding end 5 år med eller uden afdrag. 2) Lån med afdragsfrihed og variabel rente med en rentebindingsperiode på 5 år eller mere.

rente kombineret med høj gældsfaktor og belåningsgrad er siden ultimo 2022 steget fra 1,5 pct. til 2,6 pct. i andet kvartal 2023, jf. figur 17 (højre).

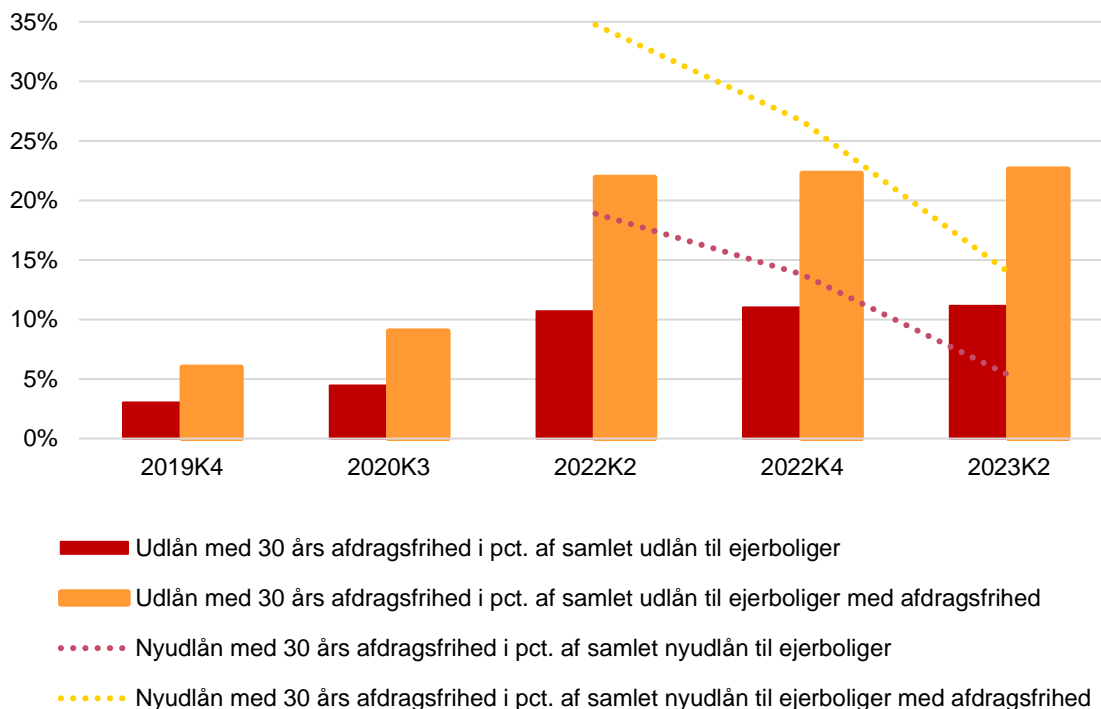
Figur 17: Udvikling i andel risikable nyudlån

Note: Data omfatter kreditinstitutters realkredit- og realkreditlignende lån. Nyudlån (brutto nyudlån) opgøres i henhold til vejledningen om boligudlån for kunder med høj gældsfaktor: <https://www.finanstilsynet.dk/Ansoeg-og-Indberet/Indberetning-for-finansielle-virksomheder/System/KGFS>. Realkreditlignende lån defineres jf. bekendtgørelsen om god skik for boligkredit og dækker over lån ydet af pengeinstitutter på realkreditlignende vilkår.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Udlån til ejerboliger med mulighed for op til 30 års afdragsfrihed har igennem længere tid været i stor vækst, jf. figur 18. Lånene udgjorde i første halvår 11,1 pct. af det samlede realkreditudlån til ejerboliger og 22,6 pct. af realkreditudlånet til ejerboliger med afdragsfrihed. Der var dog kun en forholdsvis lille stigning i første halvår 2023 sammenlignet med første halvår 2022, og nyudlånets andel af det samlede udlån faldt i samme periode, jf. figur 18.

Figur 18: Udviklingen i lån med op til 30 års afdragsfrihed for ejerboliger

Note: Data for fjerde kvartal 2019 og tredje kvartal 2020 er baseret på en særindberetning, hvormed der kan opstå mindre databrud. Nyudlån opgøres år til dato.
 Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Realkreditlån med op til 30 års afdragsfrihed stiller særlige krav til vurderingen af kundens evne til at tilbagebetale lånet. Over et 30-årigt spænd med afdragsfrihed kan kunden gennemgå flere livsfaser, der vil ændre husstandens rådighedsbeløb, f.eks. pensionering. Et realkreditlån med afdragsfrihed kan som udgangspunkt kun tilbydes til låntagere med en økonomi, som efter kreditinstituttets vurdering kan bære, at låntageren kan godkendes til at optage et 30-årigt lån med fast rente uden afdragsfrihed. Et institut kan dog fravige denne regel i forbindelse med lån, der ydes med nedsparingsformål. Finanstilsynets vejledning følger af boks 1.

Boks 1: Finanstilsynets anbefalinger for lån med lang afdragsfrihed

Som udgangspunkt kan en boligkreditgiver kun yde et lån med nedsparingsformål, hvis der er tale om nedsparing i en eksisterende bolig. Et afdragsfrit lån med en LTV på 60 pct., der ydes ved køb af fast ejendom, kan derfor ikke automatisk anses som et nedsparingslån.

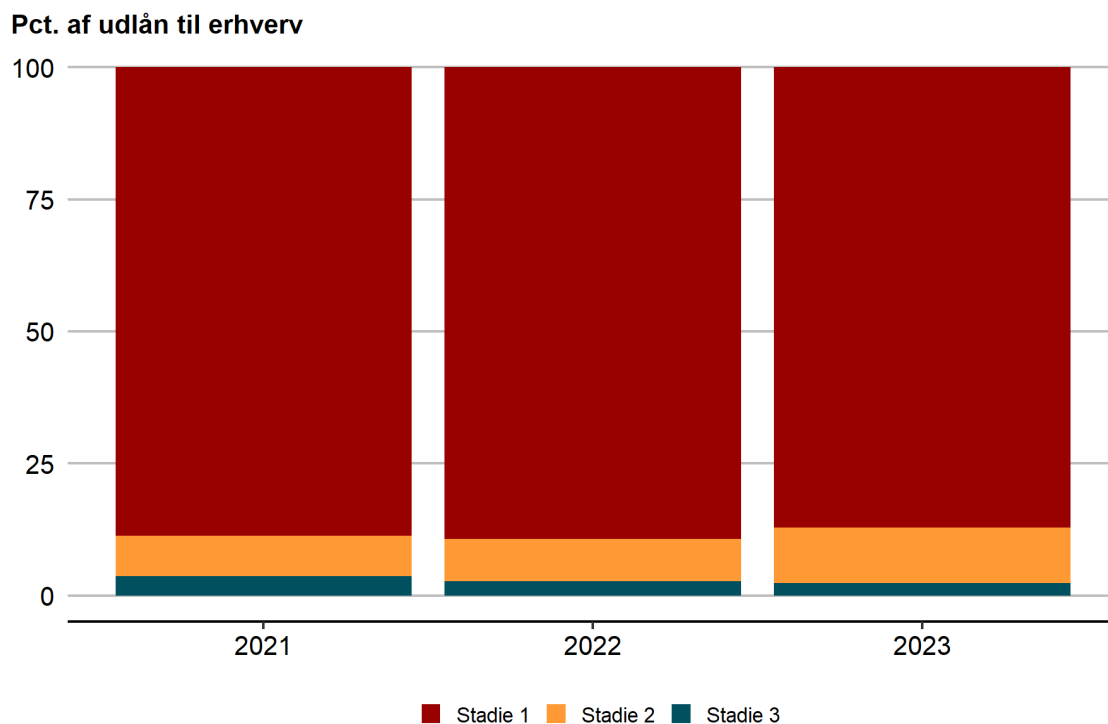
Det fremgår af Finanstilsynets vejledning, at boligkreditgiver ved vurderingen af lånegrænsens størrelse for lån med nedsparingsformål bør tage udgangspunkt i en belåningsgrænse på maksimalt 60 pct. af boligens markedsværdi. Denne vejledning er udarbejdet på et tidspunkt, hvor realkreditinstitutterne ikke ydede boliglån med mere end 10 års afdragsfrihed. Det beror altid på en konkret vurdering, hvilken belåningsgrænse der vil sikre, at et salgsprovenu er tilstrækkeligt til, at lånet kan indfries fuldt ud. I denne vurdering indgår, udover lånetiden, også den konkrete faste ejendoms beskaffenhed og omsættelighed samt låntagers økonomiske situation og alder. Ved lån med 30 års afdragsfrihed er det især vigtigt at overveje, om lån med nedsparingsformål bør ydes op til 60 pct. af boligens markedsværdi, eller bør udbydes med en lavere LTV.

Ved afdragsfrihed med nedsparingsformål skal låntager kunne servicere rentebetalingerne i den afdragsfrie periode. Hvis lånet også er variabelt forrentet, skal låntagers økonomi kunne klare visse rentestigninger. Boligkreditgiver bør derfor sikre, at låntagers økonomi som minimum vil kunne servicere den faste rente, der finder anvendelse ved lånets bevilling.

Udlån med op til 30 års afdragsfrihed var først tiltænkt særligt robuste kunder i udlån til ejerboliger. Låntypen har dog fået en større udbredelse til f.eks. også boligudlejningsejendomme og andelsboligforeninger. Større udbredelse af afdragsfrie realkreditlån kan øge husholdningernes gældsætning og sårbarhed overfor negative økonomiske stød.

Stadiefordelingen, som fordeler pengeinstitutternes udlån og garantier efter kreditrisiko og forventede tab, viste samlet en vis ændring på udlån til erhverv fra første halvår af 2022 til første halvår 2023, jf. figur 19. 87,2 pct. af erhvervsudlånet var placeret i stadie 1 mod 89,3 pct. i samme periode året før. Forskellen skyldes hovedsageligt en bevægelse mod stadie 2, dvs. en kreditforringelse. Stadie 3 fylder fortsat meget lidt i den samlede fordeling. Ændringerne i stadiefordelingen er en indikation på, at den underliggende kreditrisiko øges. For en definition af stadiefordelingerne af udlån, se boks 2.

Figur 19: Stadiefordeling på udlån til erhverv

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Boks 2: Stadielacering af udlån

De gældende regler for pengeinstitutters nedskrivninger på udlån mv. baseret på den internationale regnskabsstandard IFRS 9 blev indført den 1. januar 2018. Reglerne fremgår af regnskabsbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl., herunder bilag 10-11 og den tilhørende vejledning om vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko og kreditforringelse.

Stadie 1: Omfatter udlån mv., hvor kreditrisikoen ikke er steget betydeligt siden første indregning, dvs. siden kunden fik udlånet.

Stadie 2: Indeholder udlån mv., hvor kreditrisikoen er steget betydeligt siden første indregning, men hvor udlånet ikke er kreditforringet. Stadie 2 består af stadie 2 normal og stadie 2 svag. Stadie 2 svag indeholder bl.a. udlån med indikation for kreditforringelse i form af, at kunden har fået lempelige vilkår af instituttet eller andre långivere på grund af sine økonomiske vanskeligheder, eller at kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder. For at udlånet kan være i stadie 2 svag og ikke skal flyttes til stadie 3, kræves det, at det er mere sandsynligt, at instituttet ikke får tab på udlånet, end at det får tab.

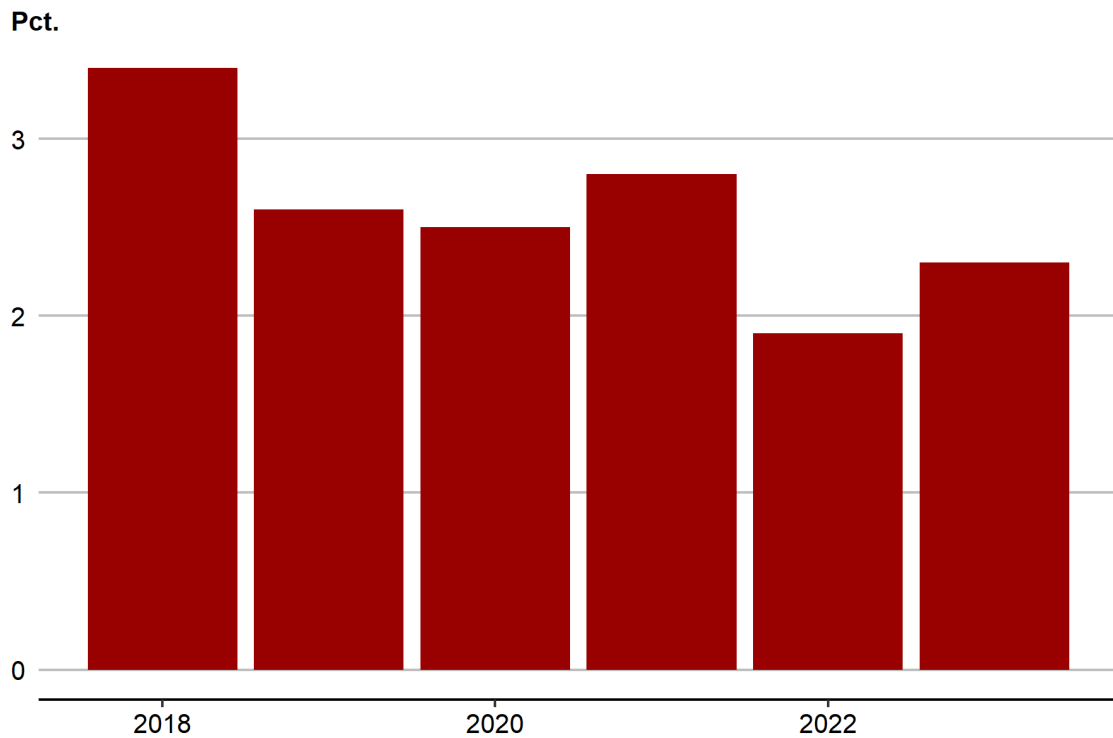
Stadie 3: Består af alle udlån mv. med indikation for kreditforringelse i form af, at kunden har begået væsentlige kontraktbrud, bl.a. ved ikke at overholde betalingspligt for afdrag og renter, eller i form af, at det er sandsynligt, at kunden vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion. Disse udlån skal være i stadie 3, uanset om det er mest sandsynligt, at instituttet får tab på udlånet, eller at det ikke får tab. Desuden indeholder stadie 3 udlån med indikation for kreditforringelse i form af, at kunden har fået lempeligere vilkår af instituttet eller andre långivere på grund af sine økonomiske vanskeligheder, eller at kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, og hvor det er mere sandsynligt, at instituttet får tab på udlånet, end at det ikke får tab.

Lån, hvor låntager ikke har betalt renter eller afdrag i over 90 dage, eller hvor det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelser uden realisering af sikkerheder, klassificeres som non-performing lån (NPL). Eksporeringer i stadie 3 er altid NPL, også selvom disse kriterier ikke er opfyldt. NPL er generelt faldet siden 2018, jf. figur 20. Indførelsen af NPE-bagstopperen i 2019 har medvirket til, at kreditinstitutterne nu har et større incitament til at få afskrevet på deres non-performing lån⁵.

Andelen af non-performing lån (NPL) har siden 2018 haft tendens til at falde, men i første halvår 2023 steg andelen af non-performing erhvervs lån fra 1,9 pct. første halvår 2022 til 2,3 pct.

⁵ NPE-bagstopperen er et krav til institutternes minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer. Det skal give institutterne en tilskyndelse til at nedskrive rettidigt og tilstrækkeligt på misligholdte eksponeringer. Dermed skabes incitament til at løse problemerne med misligholdte eksponeringer på et tidligt stadium. Formålet er at styrke institutternes modstandsdygtighed overfor negative chok og mindske behovet for offentlig indgriben. Læs mere om NPE-bagstopperen på https://www.finanstilsynet.dk/lovgivning/ny_eu_lovsamling/npe-bagstopper.

Figur 20: Andelen af non-performing (NPL) erhvervslån, fra første halvår af 2018 til 2023

Note: Inkluderer pengeinstitutter i gruppe 1-3. En eksponering defineres som non-performing (NPL), hvis den har været i restance i mere end 90 dage, eller hvis det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelser uden realisering af sikkerheder. Eksponeringer i stadie 3 er altid NPL, også selvom disse kriterier ikke er opfyldt.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Bilag 1: Kreditinstitutternes halvårsresultatopgørelse, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Resultatopgørelse	<i>mio. kr.</i>				<i>pct.</i>		
Renteindtægter	56.920	52.107	48.574	52.325	105.803	102	86
Renteudgifter	27.609	22.042	18.858	21.021	63.104	200	129
Nettorenteindtægter	29.311	30.064	29.716	31.303	42.699	36	46
Udbytte af aktier mv.	1.100	516	795	1.112	1.052	-5	-4
Gebyrer og provisionsindtægter	17.347	19.146	21.235	22.163	19.579	-12	13
Afgivne gebyrer og provision	6.624	6.615	7.327	7.824	6.706	-14	1
Nettorente- og gebyrindtægter	41.133	43.112	44.418	46.754	56.623	21	38
Udgifter til personale og administration	25.161	27.183	27.494	28.584	29.661	4	18
Andre driftsindtægter	3.506	3.696	3.882	4.342	3.768	13	7
Andre driftsudgifter	171	327	268	279	1.006	261	488
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	3.822	4.294	3.893	3.973	3.782	-5	-1
Basisindtjening	15.485	15.003	16.646	18.259	25.942	42	68
Kursreguleringer	4.269	1.559	4.957	- 673	8.338	1340	95
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	1.559	10.273	119	- 230	297	229	-81
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	2.078	757	957	36	400	1010	-81
Resultat før skat	20.274	7.020	22.441	17.853	34.383	93	70
Skat	3.681	1.246	4.597	3.827	7.832	105	113
Periodens resultat	16.592	5.773	17.844	14.026	26.551	89	60

Bilag 2: Pengeinstitutternes halvårsresultatopgørelse, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Resultatopgørelse	<i>mio. kr.</i>				<i>pct.</i>		
Renteindtægter	24.644	22.879	20.773	22.682	54.638	137	122
Renteudgifter	9.399	6.899	4.873	5.979	28.325	371	201
Nettorenteindtægter	15.245	15.980	15.899	16.704	26.313	54	73
Udbytte af aktier mv.	919	481	695	901	831	-11	-10
Gebyrer og provisionsindtægter	14.526	15.232	17.048	17.448	16.448	-8	13
Afgivne gebyrer og provision	2.663	2.862	3.103	3.356	3.147	-7	18
Nettorente- og gebyrindtægter	28.027	28.831	30.540	31.696	40.446	25	44
Udgifter til personale og administration	21.355	22.805	23.179	23.138	25.025	6	17
Andre driftsindtægter	1.057	1.199	1.954	1.253	1.306	4	23
Andre driftsudgifter	81	201	98	118	838	586	929
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	2.155	2.175	2.087	2.084	2.097	-1	-3
Basisindtjening	5.493	4.849	7.129	7.609	13.791	75	151
Kursreguleringer	2.918	1.563	4.251	240	6.823	6.546	134
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	897	6.768	187	335	597	114	-33
Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	24.644	22.879	20.773	22.682	54.638	137	122
Resultat før skat	9.399	6.899	4.873	5.979	28.325	371	201
Skat	15.245	15.980	15.899	16.704	26.313	54	73
Periodens resultat	919	481	695	901	831	-11	-10

Bilag 3: Realkreditinstitutternes halvårsresultatopgørelse, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Resultatopgørelse	mio. kr.					pct.	
Renteindtægter	34.643	30.363	29.664	31.151	56.242	81	62
Renteudgifter	22.858	18.554	17.767	19.197	42.903	123	88
Nettorenteindtægter	11.785	11.808	11.897	11.955	13.339	12	13
Udbytte af aktier mv.	180	34	107	178	220	24	22
Gebyrer og provisionsindtægter	1.725	1.778	2.346	2.737	1.979	-28	15
Afgivne gebyrer og provision	4.040	3.847	4.567	4.983	4.218	-15	4
Nettorente- og gebyrindtægter	9.650	9.773	9.784	9.886	11.321	15	17
Udgifter til personale og administration	2.496	2.816	3.357	3.602	3.643	1	46
Andre driftsindtægter	1.116	1.033	1.261	1.470	1.435	-2	29
Andre driftsudgifter	77	95	155	133	145	9	89
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	134	128	143	128	144	13	8
Basisindtjening	8.058	7.768	7.391	7.492	8.824	18	10
Kursreguleringer	1.408	-	54 742	660	1.341	303	-5
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	627	2.993	159	613	-	201	67
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	1.761	1.541	2.515	2.595	3.388	31	92
Resultat før skat	10.600	6.262	10.488	10.040	13.754	37	30
Skat	1.684	899	1.540	1.509	2.406	59	43
Periodens resultat	8.915	5.363	8.948	8.531	11.348	33	27

Bilag 4: Kreditinstitutternes halvårsbalance, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Balanceposter (mio. kr.)						<i>pct.</i>	
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	174.235	287.599	503.719	414.491	486.637	17	179
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	324.316	239.580	167.286	208.612	201.865	-3	-1
Udlån	4.822.624	4.969.101	4.919.214	4.908.618	4.751.184	-3	-1
<i>Udlån ex. repo</i>	4.512.346	4.594.441	4.640.366	4.615.742	4.499.189	.3	-0
Obligationer	862.950	934.995	997.802	899.453	857.952	-5	-1
Aktier mv.	33.731	32.277	43.610	34.304	40.188	17	19
Kapitalandele i associerede virksomheder	2.643	3.344	2.648	2.870	3.086	8	17
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	20.219	21.288	22.767	21.345	19.768	-7	-2
Aktiver tilknyttet puljeordninger	123.056	131.170	154.410	143.221	155.474	9	26
Immaterielle aktiver	12.215	13.794	14.588	15.439	17.878	16	46
Grunde og bygninger	11.199	16.262	15.360	14.534	14.169	-3	27
Øvrige materielle aktiver	19.025	13.398	13.057	11.335	10.955	-3	-42
Skatteaktiver	6.033	7.446	6.762	9.203	6.207	-33	3
Aktiver i midlertidig besiddelse	4.424	2.739	237	258	120.563	46.542	2.625
Andre aktiver	411.256	502.955	368.365	522.123	468.129	-10	14
Periodeafgrænsningsposter	4.562	4.469	4.486	4.698	4.736	1	4
Aktiver i alt	6.832.488	7.180.418	7.234.310	7.210.503	7.158.792	-1	5
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	318.128	288.511	287.760	277.887	281.321	1	-12
Indlån	1.969.992	2.169.093	2.312.393	2.304.285	2.278.351	-1	16
<i>Indlån ex. repo</i>	1.767.498	1.975.955	2.133.255	2.141.456	2.145.241	0	21
Udstedte obligationer	3.466.488	3.527.884	3.574.340	3.334.889	3.364.407	1	-3
Øvrige forpligtelser	9.042	9.109	15.238	13.174	9.235	-30	2
Periodeafgrænsningsposter	1.481	1.720	1.729	1.743	2.221	27	50
Gæld i alt	6.370.681	6.698.531	6.723.682	6.697.387	6.633.141	-1	4
Hensatte forpligtelser	13.883	9.008	8.882	10.007	7.533	-25	-46
Efterstillede kapitalindskud	49.253	60.047	67.737	64.692	63.569	-2	29
Egenkapital	398.671	412.833	434.010	438.417	454.548	4	14
Passiver i alt	6.441.603	6.944.306	7.368.312	7.211.070	7.173.403	-0,52	11,36

Bilag 5: Pengeinstitutternes halvårsbalance, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Balanceposter	<i>mio. kr.</i>					<i>pct.</i>	
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	151.414	227.007	403.716	327.717	402.595	21	166
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	223.437	207.899	154.119	203.213	196.500	-3	-12
Udlån	1.718.322	1.732.774	1.632.576	1.784.620	1.644.179	-9	-4
<i>Udlån ex. repo</i>	<i>1.358.897</i>	<i>1.322.268</i>	<i>1.309.499</i>	<i>1.454.914</i>	<i>1.359.188</i>	<i>-8</i>	<i>0</i>
Obligationer	739.257	795.643	880.851	755.793	709.473	-7	-4
Aktier mv.	26.924	25.289	36.338	25.944	32.131	19	19
Kapitalandele i associerede virksomheder	2.700	3.404	2.725	2.758	3.175	7	18
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	115.902	122.043	129.609	129.637	129.633	0	12
Aktiver tilknyttet puljeordninger	127.479	131.170	154.410	140.530	155.474	9	22
Immaterielle aktiver	11.656	12.266	13.447	14.425	17.175	18	47
Grunde og bygninger	7.722	12.436	11.669	10.817	10.260	-7	33
Øvrige materielle aktiver	10.570	5.436	5.396	5.247	6.211	18	-41
Skatteaktiver	5.538	7.259	6.671	8.634	8.226	-6	49
Aktiver i midlertidig besiddelse	4.317	2.531	128	179	120.491	67.365	2691
Andre aktiver	399.190	490.820	359.279	516.755	463.488	-10	16
Periodeafgrænsningsposter	3.269	3.205	3.185	3.385	3.632	6	11
Aktiver i alt	3.547.696	3.779.184	3.794.119	3.929.654	3.902.643	-2	10
Gæld til pengeinstitutter og centralbanker	378.531	332.713	350.900	294.581	310.278	5	-18
Indlån	1.880.704	2.039.841	2.173.786	2.144.979	2.153.916	-1	15
<i>Indlån ex. repo</i>	<i>1.690.410</i>	<i>1.856.903</i>	<i>1.994.648</i>	<i>1.982.150</i>	<i>2.020.805</i>	<i>0</i>	<i>20</i>
Udstedte obligationer	346.189	346.877	344.542	332.683	342.946	3	-1
Øvrige forpligtelser	10.801	13.142	17.939	17.909	13.251	-26	23
Periodeafgrænsningsposter	796	958	941	1.051	1.587	49	99
Gæld i alt	3.197.246	3.412.893	3.396.573	3.531.379	3.485.610	-2	9
Hensatte forpligtelser	12.126	7.344	7.565	8.486	7.227	-16	-40
Efterstillede kapitalindskud	37.326	46.047	53.881	50.802	51.198	0	37
Egenkapital	300.998	312.900	336.101	338.987	358.608	4	19
Passiver i alt	3.547.696	3.779.184	3.794.119	3.929.654	3.902.643	-2	10

Bilag 6: Realkreditinstitutternes halvårs balance, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Ændring, 1 år	Ændring, 5 år
Balanceposter	<i>mio. kr.</i>					<i>pct.</i>	
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	595	303	24.383	24.472	33.070	35	5.456
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	1.008.981	936.893	1.012.665	920.587	924.077	0	-8
Udlån	2.953.070	3.026.136	3.091.589	2.925.715	2.920.007	0	-1
<i>Udlån ex. repo</i>	2.953.070	3.026.136	3.091.589	2.925.715	2.920.007	0	-1
Obligationer	224.354	186.906	179.133	170.716	184.193	8	-18
Aktier mv.	6.655	6.219	6.522	6.507	7.465	15	12
Kapitalandele i associerede virksomheder	48	50	50	51	50	-1	5
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	51.421	60.604	61.684	68.753	74.801	9	45
Aktiver tilknyttet puljeordninger	-	-	-	-	-		
Immaterielle aktiver	280	329	369	307	410	33	46
Grunde og bygninger	135	726	612	464	344	-26	155
Øvrige materielle aktiver	837	148	169	210	217	3	-74
Skatteaktiver	996	1.006	944	940	75	-92	-93
Aktiver i midlertidig besiddelse	569	147	79	57	66	16	-88
Andre aktiver	12.879	10.340	9.477	12.013	15.069	25	17
Periodeafgrænsningsposter	667	728	711	647	556	-14	-17
Aktiver i alt	4.261.486	4.230.536	4.388.387	4.131.439	4.160.400	1	-2
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	836.135	834.944	902.942	867.048	858.142	-1	3
Indlån	12.200	10.200	-	-	-		
<i>Indlån ex. repo</i>	-	-	-	-	-		
Udstedte obligationer	3.155.545	3.122.401	3.216.286	2.990.089	3.004.232	0	-5
Øvrige forpligtelser	719	190	1.141	180	290	61	-60
Periodeafgrænsningsposter	81	40	35	28	25	-11	-69
Gæld i alt	4.030.410	3.989.251	4.140.469	3.880.507	3.899.576	0	-3
Hensatte forpligtelser	581	585	414	571	501	-12	-14
Efterstillede kapitalindskud	15.927	18.020	17.856	15.284	14.846	-3	-7
Egenkapital	214.567	222.680	229.647	235.076	245.477	4	14
Passiver i alt	4.261.486	4.230.536	4.388.387	4.131.439	4.160.400	1	-2

Bilag 7: Kreditinstitutternes halvårsnøgletal, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
	<i>pct.</i>				
Kapitalprocent	21,36	22,54	23,02	22,13	22,84
Kernekapitalprocent	19,33	19,93	20,33	19,66	20,34
Egentlig kernekapitalprocent	17,45	18,37	18,60	18,33	19,03
Egenkapitalens forrentning før skat	5,09	1,70	5,17	4,07	7,56
Egenkapitalens forrentning efter skat	4,16	1,40	4,11	3,20	5,84
Indtjening pr. omkostningskrone (kr.)	1,65	1,18	1,74	1,54	2,01
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,11	1,22	1,04	0,92	0,94
Periodens nedskrivningsprocent	0,02	0,18	-0,01	-0,01	0,01
Udlån i forhold til egenkapital (forhold)	11,32	11,13	10,69	10,53	9,90
Samlede risikoeksponeringer (mia. kr.)	1903	1942	2002	2076	2049
- <i>Heraf for kreditrisiko</i>	<i>1585</i>	<i>1586</i>	<i>1674</i>	<i>1718</i>	<i>1682</i>
o <i>markedsrisiko</i>	119	157	128	139	126
o <i>operationel risiko</i>	176	175	170	176	183